ואין חותכין אותו בין בדבר שהוא משום

שבות ובין בדבר שהוא משום לא תעשה:

*משום שבות מגלא לא תעשה סכינא

השתא משום שבות אמרת לא לא תעשה

שאול היא דתניא אבא שאול אומר מים או

כו א מיי פיא מהלי ח"ח סיי חקפו סעיף כג: מז ב מיי'פ"ב שם פלי מקפם סעיף ו:

כח נ מיי פינ מהלי מעשה בקרבנות כלי

גירסת סרי"ף וסרח"ם שבות סכינא לא תעשה מנלא]

ממ ד מיי׳ פ'כ מהלי שופר כלכה ז מור היח פיי מקפח:

וכתוספות דעירוביו עו: ד"ה וכתם ספרה לה נרכו דכרי ר"י ע"ם]

רבינו חננאל אמרי' רלא פיקוח הגל איסור מן התורה הוצרך לומר דלא ופרקי הכי

נסי קתני אין מפקחין לא פיקוח הגל וכיוצא בו שהוא איפור מו שמשום שבות לא דחי: ואין חותכין אותו כו' חותכין השופר בדבר שהיא משום שבות כנון מסר או סכינאוכיוצא בה וכ'ש ברבר שהוא משים עשוי לקצור כו והקצירה רצה לתת לתוך שופר מעכביולא את התינוהות ולא את הנשים מלתקוע היא ראמר נשים סומכות יהודה דאמר סומכין ואין בנות ישראל סומכות. אבל להתלמר אבל שלא להתלמר לא בקמן

*) נראה דל"ל אין מלחקוע כא נשים מעכבין כרבי יכודה וכו' .

הגהות הגר׳א (כשכת וחין לומר) חח"מ והנאונים): [ב] שם (אלמא כו' עד לא יאמר אדם לחינוק הבא לי מפתח הבא לי חותם אלא מניחו תולש ומניחו זורק ומוקי לה אביי חולש בפלין שאינו נקוב וזורק בכרמלית דרבנן אמרים חקבו) האימ

תא רבי יהודה הא רבי יוסי - אומר ר"ת אע"ג דסתם מתניתין כרבי יהודה הלכה כר' יוסי דנימוקו עמו ומעשה רב דהמולא תפלין (עירובין דף צו. ושם) מיכל בת שאול היתה מנחת תפלין ואשתו מלחכה גמורה : חינוקום הוא דלא מעכבין . דבעי לחטכייהו : של יונה שהיחה עולה לרגל וההוא עובדא דפרק אין דורשין (חגינה

דף מז: ושם) דהבאטהו לעורת נשים וסמכו עליו נשים כדי לעשות נחת רוח לנשים "ומותרות לברך על מלות עשה שהזמן גרמא אע"ג דפטורות מן דבר המלוה ההיא ומתעסקות בהן כמו מיכל בת כושי שהיתה גם מברכת וחדע דאמרינן פרק החובל (ב"ק דף פוי) אמר רב יוסף מעיקרא אמרי מאן דאמר הלכה כרבי יהודה עבדינה יומה טבה לרבנן דלה מיפקדנא ועבידנא ואם במקום דפטור מן הדבר ועושהו אסור מלברך אם כן אמאי טבידנא יומא טבא והלא יהודה הא רבי יוסי ורבי שמעון *דתניא "דבר אל בני ישראל *)בניייקנה מים מפסיד ברטות לילית ולולב ומרה הא רבי יוסי ורבי שמעון *דתניא "דבר אל בני ישראל *)בניייקנה מונילם ומר מנוכם וכוכה ומוכם וכוכה והבדלה וקדוש היום וברכות של ק"ם שחרית וערבית וכל הברכות כולן והמרינן בפ' המניח (שם דף לי) האי מאן דבעי למיהוי חסידא ליקיים מילי דברכות ועוד אמרינופרק ערבי פסחים (פסחים דף קמז:) סומא פטור מלומר ההגדה ופריך מרב יוסף ורב שבת דהוי אמרי אגדתא כל חד וחד

מיבעיא *זו ואין צריך לומר זו קתני : אבל אם רצה ליתן לתוכו מים או יין יתן: מים או יין אין מי הגלים לא מתני' מני אבא

") [קרושין לו.] ושם איתה בני ישראל וסמך ב"י סומכין וכו" בקמן בביתיה ומדמולים חחרים ידי חובתן שמע מינה דמחייבין ומשני משום דקסברי תלה בזמן הזה דרבנן אבל ממה שהיו מברכין לא מדקדק מידי שמע מינה היכי דפטירי ביו הדיים שרי לברוכי ומשום דמברך ברכה שאינה לריכה וקשבר משום בל תשא ליכא דההיא דרשה דרבנן דהא אמר בפרק מי שמחו (ברשת בים דים דף כאי) ספק קרא אמת ויציב ספק לא קרא חוזר וקורא ולא אסרינן מספק משום לא תשא ומוציא שם שמים לבעלה דאסרינן בפ"ק החורה אלא אפי דבר דתמורה (דף ני ד.) מדכתיב את ה' אלהיך תירא הני מילי בלא ברכה ומיהו אין כל כך ראיה מסומא לאשה "דאע"ג דסומא פטור מדאורייתא מדרבגן מיהו חייב כדמוכח ההיא דערבי פכחים דמשני קסברי רב ששת ורב יוסף מנה בזמן הזה דרבגן ולכך היו יכולין איקימנה הבי אין יים מרחורייתה מורבכן מיה יחיב כדמוכה ההינו דעוכי פטרים דמשני קטברי דב ששע הב יושף מנה בתון היה דובבן ומיהו יש לדהות דרשות בי דשים: יכול להוציא בר חיובא דרבנן כמו קטן דמברך לאביו בפרק מי שמתו (ברכות דף כ:) ועולה למנין שבעה ומוציא אחרים ידי חובקן בת למינ במגילה לר' יהודה כדתנן במגילה (דף יפי) אבל יש לדקדק מדתנן בפרק הקורא את המגילה עומד (שם דף כדי ושם) ר' יהודה אומר כל ב־הירים שלה רחה מחורות מימיו לה יפרום על שמע משמע הה רחה אף על גב דנסתמו עיניו פורם והמהי והה פוער רבי יהודה הומה מכל הידים מים המלוח שבתורה בפרק החובל (ב"ק דף פוי) אבל אי מדרבנן חייב ניחא ומש"ה היה שמח רב יוסף במאי דמדאורייהא לא מיפקד ועביד היא שאבוח שאבות בייו בים דף כד משום הכי היה יכול לברך בכל מצות ויכול לומר ולוט כיון דמחייב מדרבנן כדקחמר בפ' במה מדליקין (שבה דף כנ-) היכן צוט מלח הכור בים אבל אשה אפילו מדרבנן לא מיהייב' אמלות עשה שהומן גרמא כדמוכח בפרק מי שמהו (ברכות דף כ:) גבי נשים חייבות בקדוש היום מים או יין יהן כאבא דבעי למימרא מדרבנן ופריך עלה [דא"כ] כל מטח עשה שהזמן גרמא ניחייבו מדרבנן ולענין סוכה מוכח בהדיא בריש סוכה (דף ב:) ז כפי לנדינו דותו ככן ופרץ ענה צדות של השתו של המתו בירושלמי משני שיטיא אחרינא אקושיא דרבי יהודה דרכ שלא ראה מאורות פי רגייש אשור סשני דאפילו מדרבכן לא מיחייבא היכי אמרה ולונו ומיהו בירושלמי משני שיטיא אחרינא אקושיא דרבי יהודה דרכ שלא ראה מאורות פי רגייש אשור סשני דפריך לה בירושלמי ומשני לה ביושב בבית אופל כך אני אומר היושב בבית אופל לא יפרום על שמע משמע שר"ל שלא ראה מאורות הכבוד הא דהגיא אין מימיו שטלד במטרה ואיטו סומא ובמגילה נמי פריך לה בירושל' טלה דההיא ואין גרסות הירושל' מסווטת לא במכות ולא במגילה ומיהו בגמ' דידן במגילה (דף כד:) לא משמע הכי אלא משמע דמיירי בסומא ממש דמפרש טעמא דר' יהודה משום דאינו נהנה מן המאורות ומפרש ב"פר' יים יור' ששטיו ורבכן אית ליה הנאה כר' יוסי שראה סומא ואבוקה בידו ואמר לו בני אבוקה זו למה אמר לו כל זמן שאבוקה זו בידי רואין אותי בני אדם ומלילים אותי מן הפחתים ומן הברקנים ובאדם שרואה יפה אלא שנולד במערה ולא ראה מאורות מעולם לא שייך האי טעמא פעכבין את החינוקית ולפי מה שפי׳ דסומא חייב מדרבנן ואשה פטורה יש ליתן טעם בדבר דהחמירו רבנן בסומא משום דהוי מינא דבר חיובא ועוד שלא פלח קיע ") כרבי יראה כנכרי דאם פטרת ליה בכל מנות נמלא דאינו לוהג בתורת ישראל כלל אבל אשה אי פטרת לה בכל מנות עשה שהזמן בני ישראל בני ישראל גרמא יש עדיין מטת דמחייבת בהו ור"י ב"ר יהודה מביא ראיה דנשים מברכות על כל מנות עשה שהזמן גרמא מדאמרינן (מגילה דף כני) הכל עולה למנין שבעה ואפי׳ אשה ואפי׳ קטן ואע"ג דאשה אינה מנווה לעסוק בתורה כדאמר בפרק קמא דקדושין (דף לדי) ובריש מתעפקיו בכל מערבין (עירובין מי) ואור"ת דאין זו ראיה דברכת התורה לפניה ולאחריה לאו משום הלמוד תורה שאפילו ברך ברכת הערב נא או שילטדו. א'ר אלעזר נפטר באהבה רבה מוזר ומדרד חדמו במהוה אין זו ראיה דברכת התורה לאו משום הלמוד תורה שאפילו ברך ברכת הערב נא או שילטדו. א'ר אלעזר בכל מערבין (עירובין מי) ואור"ת דחין זו רחיה דברכת התורה כפניה ותוחות של מו מכור ברך בקריאה ראשונה ועוד דאיכא שלפרין אותן להקוע נפטר באהבה רבה רבה למו מברך הע"פ שכבר ברך בקריאה ראשונה ועוד דאיכא שלפין אותן להקוע נפטר באהבה רבה למו מומד (דף כאי) תנא פוחח מברך אפ" בשבת דוקא לפניה וחוחם מברך לאחריה והאידנא כולהו מברכין גזירה משום הנכנסים ומשום היולאים ומיהו שולין למנין שבעה משמע בסוף שבעה פיין סוסי ומקטן דמברך ברכת המזון אף על פי שהוא פטור אין. ראיה לאשה דקטן בא לכלל חיוב וחייב לחנכו ואיט מוזהר על לא תשא" : ש הגיע החינך תניא נמי הכי מתעסקים בהם - שני גרסות כחובים ומתוך פ"ה משמע שכך היה הגירכה מתעסקין בהן עד שילמדו אפילו בשבת וחין

מעכבין החינוקות מלחקוע בשבת ואין לריך לומר בי"ט הא גופא קשיא אמרת מתעסקין עד שילמדו אפילו בשבת אלמא לכתחילה מעכבין ושים אמרי׳ [חקטו] והדר חני אין מטכבים טיכובי הוא דלא מטכבין הא לכתחילה לא אמרינן זילו חקטו ל"ק כאן בקטן שהגיע לחיטך כאן בקטן שלא הגיע לחיטך ופי' בקונטרם שהגיע לחיטך מתעסקים בהן עד שילמדו וכ"ש שאין מעכבים ודבר תימה הוא האיך יכול לומר דבקטן שהגיע לחיטך מחעסקים ואפילו בשבת והלא אין מנות היום בשופר ועוד דגבי קטן שלא הגיע לחינוך קחני אין מעסבים מלחקוע בשבת אבל לכתחילה לא אמאי הא אפילו בהגיע לחינוך שרי להתעסק בו כדי שילמדו ומיהו י"ל לפי' דהאי לכתחילה לא אמרי' להו חקעו היינו דאין לריך לומר להם תקשו דלא מחייב ללמדו כיון דלא הגישו לחיטוך אבל איסורא ליכא וכראה לי איפכא דקטן שהגיש לחיטוך אין מעכבים בשבת אבל לכחחילה לא אמרינן להו הקעו כיון דאיכא איסורא דרבנן ומכל מקום לא מחייב להפרישו דאי לא שבת היה מלות היום בשופר וקטן שלא הגיע לחיטך מתעסקים כלומר שרי להתעסק אפילו בשבת ולאו משום דמחייב להתעסק וגירסא אחרת הכתוב ^[א] במי בספרים מוכחא כפירוש זה שכחוב בהן עד שילחדו אפילו בשבת ואין מעכבין את התיטקות מלחקוע בי"ט הא בשבת מעכבים הא (גליכה" אמרת רישא אפי׳ בשבת אין מעכבים ל"ק כאן בקטן שהגיע לחיטך כאן בקטן שלא הגיע לחיטך ואט"ג דתניא ביבמות בפ׳ חרש (דף קיד׳) לא

ואין מוחכים אותו - אם בא לתקנו לא בדבר שהוא משום שבות כלי שחין דרכו לחתוך בו שופרות כגון מגלא שרפ"א בלע"ז דתיקון כלחחר יד הוא ואין בו אלא משום שבות: מכינא - דדרכו בכך והוי הא נשים מעכבין . דפטורות לגמר, תורה אור

> דמלות עשה שהזמן גרמא הוא וכי ב בבביא תקעי חיכא כל תוסיף*: כני ישראל בר ינים מומכין . דבר אל בני ישראל ואמרת בריב מומכין . דבר אל בני ישראל ואמרת יש פיכנ אליהם אדם כי יקריב מכם וגו' בי בלום וכתיב בהחוא ענין וסמך ידו ונו׳: פומכום רשום · חלמח חף פל גב דפטרינהו קרא ליכא איסורא וה"ה למנות עשה שהומן גרמה :

קטן יין מותר כדי לצחצתו ימי רגלים אסור מפני הכבוד: אין מעכבין את

התינוקות מלתקוע: הא נשים מעכבין והתניא *יאין מעכבין לא את הנשים ולא את התינוקות מלתקוע ביום מוב אמר אביי ל"ק הא רבי ישראל סומכין "ואין בנות ישראל סומכות דברי *רבי יהודה רבי יוסי ורבי שמעון אומרים נשים סומכות רשות: אכל מתעסקין בהם עד

שילמדו: אמר רבי אלעזר יאפילו בשבת תנ"ה *מתעסקין בהן עד שילמדו אפילו בשבת ואין מעכבין התינוקות מלתקוע [4] בשבת ואין צריך לומר ביום מוב הא גופא קשיא אמרת מתעסקין בהן עד שילמדו

ואפילו בשבת [כ] אלמא לכתהלה אמרינן תקעו והדר תנא אין מעכבין עכובא הוא דלא מעכבין הא לכתחלה לא אמרינן תקעו לא קשיא כאן ב דין נטת בברה לכרך